

без банківського посередництва, треба лише зареєструвати гаманець для криптовалют у себе на комп'ютері або онлайн-сервісі. І всі ці фінансові операції по мережі будуть анонімними та захищеними. З розвитком цифрових валют, звичайні валюти держав будуть втрачати свою цінність, а центральні банки – владу та емісію валюти, так як нова валюта буде емітуватися децентралізовано по мережі з будь-якої точки світу. Банки можуть виявитися непотрібними установами, так як вони не зможуть витримувати жорстокої конкуренції з віртуальними валютами.

Також можна відмітити, що поширення криптовалют здатне викликати зниження курсу національної валюти, деструктивно вплинути на роботу банків та інших фінансових установ, – одним словом, дестабілізувати світову економіку чи економіку окремих країн, або ж істотно стимулювати розвиток фінансової системи у бік цифрових технологій.

Література:

- 1.Bitcoin: як в Україні використовують криптовалюту // Конкурент – ділове інтернет-видання Волині. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://konkurent.in.ua/news/golovna/12240/bitcoin-yak-v-ukrayinivikoristovuyut-kriptoalyut-u.html>.
2. Багато грошей із нічого [Електронний ресурс] / Комерсант – 2013. – № 102. – Режим доступу: <http://www.kommersant.ru/doc/2213241>.
- 3.Багинський О.В. Перспективи використання криптовалютBitcoin / О.В. Багинський / / Міжнародне науково-технічне співробітництво: принципи, механізми, ефективність : матеріали міжнародної наукової конференції (Київ, 13—14 бер. 2014 р.). — К.: НТУУ «КПІ», 2014. — С. 10 — 11.
4. Баликова Н. Японія визнала біткоїн платіжним засобом / Н. Баликова // Голос України. – 2017. – № 61. – С. 5.
5. В Іспанії біткоїни можна буде купити в банкоматах // Економічна правда. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2017/01/18/617995>.
6. Ліхачов М. Скромна чарівність біткоїна: українські реалії використання крипто валют / М. Ліхачов // Forbes Україна. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://forbes.net.ua/ua/opinions/1428255-skromnacharivnist-bitkoina-ukrayinski-realiyi-vikoristannya-kriptoalyut?utm_medium=social&utm_source=facebook.com&utm_campaign=skromna-charivnist-bitkoina-ukrayinski-realiyi-vikoristannya-kriptoalyut.
7. У Відні відкрився перший у світі біткойн-банк // Конкурент – ділове інтернет-видання Волині. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://konkurent.in.ua/news/svit/11839/u-vidni-vidkrivsy-pershij-u-svitibitkojnbank.html>.
8. Феномен біткойн – переваги і недоліки криптовалют. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lemarbet.com.ua/razvitie-internet-magazina/fenomen-bitkojn-preimushhestva-i-nedostatki-kriptoalyuty/>

ІрклієвськаМ.О.

«Фінанси і кредит», 3 курс

Костянтинівський індустріальний технікум ДВНЗ «ДонНТУ»

Науковийкерівник – викладачфінансово-економічнихдисциплін

Шановалова О.В.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ КРИПТОВАЛЮТ В УКРАЇНІ

В статті проаналізовано сучасні тенденції розвитку криптовалют в Україні. На даний момент у світі кількість видів криптовалют вже наближається до півтори тисячі. Останнім часом популярність криптовалюти набуває обертів; її починає використовувати все більша кількість світових компаній та платформ. Найбільш поширеною сучасною криптовалютою в Україні є Bitcoin. Стрімка динаміка розвитку криптовалют у світі, «тихе лідирування» в цьому аспекті України (в умовах інституціональної невизначеності), глибока фінансова та політична кризи визначають актуальність дослідження сучасних тенденцій функціонування цього нового виду електронних грошей на ринку України, оцінки їхніх позитивних та негативних особливостей, розгляду правових основ функціонування та ІТ-аспектів захисту і підтримки.

Проблемам сутності та розвитку криптовалют в Україні присвячені праці М. Ліхачова, Н. Поливки, М. Куцегола, О. Шевченко-Наумової, А. Квітки, І. Лубенця та ін. Попри значну кількість публікацій залишаються невивченими чимало аспектів.

Прабатьками біткоіна вважаються три цифрові валюти: В-Money В. Дая, Bitgold Н. Сабо і ecash Д. Чаума. У кожній з них були свої недоліки. В-Money, наприклад, мала схильність до ризику гіперінфляції, а Bitgold – відсутність анонімності. Роком зародження криптовалют прийнято вважати 2009 р., коли особа чи об'єднання осіб під псевдонімом Сатосі Накамото заснувала свою платіжну систему Bitcoin. При цьому слід зазначити, що біткоін, по суті, не був революційним винаходом, а ідея використання криптовалюти бере свої витoki з 90-х років. Основним мотиваційним чинником створення криптовалют було не стільки збагачення чи слава його засновників, скільки забезпечення анонімності платіжної системи та створення альтернативи сучасній фінансовій системі, до якої довіра поступово втрачається.

У 2015 році Європейський суд звільнив Bitcoin від оподаткування, чим фактично визнав її повноцінною грошовою одиницею. Bitcoin - це своя власна валюта інтернету. Нею можна розплачуватися, і навіть зберігати як заощадження. Хоча операції з біткоїнами більше схожі на спекулятивні, ніж накопичувальні. Також інтерес до криптовалют підіграють інвестиційні можливості. Для прикладу, криптовалюта Bitcoin в 2013 році за 1 місяць зросла у ціні з \$ 200 аж до \$ 1000 за 1 монету Bitcoin! Курс цієї криптовалюти у лютому 2018 року, зріс майже до 10 тисяч доларів за монету. Про це свідчать дані біржі CoinMarketCap. Варто зазначити, що біткоін є найбільш удаюю реалізацією альтернативної фінансової системи з точки зору безпеки, стабільності, маркетингу і т. д. Одним із найважливіших аспектів функціонування криптовалюти є потужні сучасні криптографічні методи захисту, що забезпечують ідентифікацію власників та фіксацію факту їх зміни. Віра в неможливість зламу цього захисту нам видається дещо ідеалістичною без належної постійної ІТ-підтримки фахівців. Основними особливостями криптовалют, які відрізняють їх від звичайної валюти, є їх децентралізація, тобто відсутність регулятивного органу, який би регулював криптовалюту та спосіб її емісії. Емісія криптовалюти має назву «майнінг» і

полягає у використанні потужностей комп'ютерних систем для генерації унікальних наборів символів, які утворюють криптовалюту.

Існує думка, що криптовалюта – це модель фінансової піраміди. Але криптовалюта кардинально відрізняється від фінансової піраміди. Суть піраміди полягає у збагаченні перших її учасників за рахунок нових, тобто завжди програє той, хто останній. У біткоїні ж кожний учасник діє самостійно і не має на меті запрошувати нових учасників. Окрім того, зазвичай засновники криптовалюти не мають впливу на неї через її децентралізацію, тому збагачення творців у цьому разі фактично неможливе.

Зацікавленість до цифрових валют також і значно поживляється в Україні. Спричиняє це криза вітчизняної банківської системи, нестабільність гривні, мінливий курс валют та інші соціально-економічні труднощі, які сконцентровані на фінансовій системі України. В Україні справжня популярність криптовалют розпочалася у 2014 році, коли ентузіастами було створено громадську організацію, що має на меті поширення, розвиток та вивчення bitcoin та інших віртуальних валют на території нашої держави – Bitcoin Foundation Ukraine (BFU).

Приблизно в цей час також почали з'являться перші компанії та агенції, зокрема які пропонували фізичний обмін криптовалют за готівку, а також здійснення грошових онлайн-операцій.

Активний розвиток криптовалютних відносин потребує правового врегулювання. На даний момент в Україні утворився правовий вакуум. Відповідно до чинного законодавства, криптовалюта в якості взаєморозрахунків використовуватися не може, відповідно, біткоїни як платіжний засіб – неспроможні. У березні 2017 р. голова Ради НБУ Б. Данилишин заявив, що "біткоїн, інші віртуальні валюти/криптовалюти є грошовими сурогатами, які не мають забезпечення реальної вартості і не можуть використовуватися на території України як засіб платежу, оскільки це суперечить нормам українського законодавства". Отже, фізичні чи юридичні особи, які використовують валюту біткоїн, здійснюють операції та ведення бізнесу на власний страх та ризик без жодних гарантій зі сторони держави. НБУ застерігає від операцій з криптовалютами, в тому числі у біткоїнах, поки не буде створена система правил, яка зможе запобігти зловживанням.

За наявної в Україні ситуації ігнорування ринку криптовалют із боку держави не є продуктивним способом розв'язання ситуації. На мою думку, конструктивним є розгляд цього явища як альтернативи наявній системі або як доповнення до неї.

Ускладненню шляху біткоїна до визнання на території України сприяють декілька причин:

- 1) небажання законотворчих органів укладати нові і переробляти діючі нормативні акти стосовно валютного регулювання і криптовалют у цілому;
- 2) страх перед тим, що масове використання криптовалюти поставить під сумнів ліквідність та авторитет гривні у цілому;
- 3) у перспективі перехід до розрахунків з використанням криптовалют може сильно вдарити по банківській системі, оскільки банки не мають впливу на ринок криптовалют;
- 4) небажання відпускати у вільне плавання криптовалюту, оскільки український уряд звик контролювати більшість сфер діяльності суб'єктів

господарювання, ринок криптовалют діє централізовано і принципово не може бути підпорядкований якомусь конкретному органу;

5) владні органи відмовляються визнавати крипто валюту як власне валюту через те, що, по суті, їхня вартість не підкріплена ні вартістю золота, ні товарною масою.

Незважаючи на всі різні думки стосовно криптовалют, варто визнати, що їх поява на світовому фінансовому ринку є феноменом, який у теорії може докорінно змінити наявну в світі фінансову систему. Саме тому уряди країн не поспішають давати дозвіл на масове впровадження криптовалют на своїх територіях, оскільки альтернатива наявній фінансовій системі може змінити силу впливу центральних органів на управління фінансовими процесами. Такі ІТ технології, як цифрова валюта, зрештою прийдуть в Україну і стануть способом взаєморозрахунків для більшості громадян. При відповідному їх вдосконаленні, законодавчому регулюванні та створенні інфраструктури ця технологія займе вагоме місце в повсякденному житті населення України.

Отже, для оптимального розвитку криптовалют необхідно здійснити інституційні та промозаходи, співпрацювати з міжнародними організаціями, створити ІТ-школу для систематизації знань із технічного складника криптовалют, методів захисту.

Література:

1. Лист НБУ № 29-208/7288908.12.2014 щодо віднесення операцій з «віртуальною валютою/криптовалютою «Біткоін» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v2889500-14>
2. Офіційний сайт Біткоін-статистика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://coin.dance/stats>
3. Стратегія Національного банку України «Cashlesseconomy» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/>
4. Базилевич В.Д. Філософія економіки. Історія: монографія / В.Д. Базилевич, В.В. Ільїн. – К.: Знання, 2011. – 1198 с.
5. Голубнича Г.П. Financial Reporting and Source Documents of Ukrainian Enterprises when Applying the IFRS / Т.Г. Мельник // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Економіка. – 2013. – № 9 (150). – С. 29-346. Криптовалюта: що це таке і які перспективи її поширення – думка експертів. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://groshiv-kredit.org.ua/kryptovalyuta-scho-tse-t..>
7. <https://www.rbc.ua/ukr/news/kurs-bitkoina-vyros-10-tysyach-dollarov-monetu-1518699391.html>

Кінах І.І.

Фінанси, 4 курс

*ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»*

Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри банківської справи

Чуб Павло Михайлович